

Hållbara matvägar - Resultat

Ryggbiff / nötköttsproduktion

Scenarier

Tre lösningsscenarier har utformats och jämförts med dagens produktionssystem (Referens). De tre lösningsscenarierna har fokus på olika miljöpåverkanskategorier. "Ekosystem" har utformats för att stärka regionala ekosystem vilket innebär minskad användning av bekämpningsmedel och mer bruk av naturbetesmark. Scenario "Växtnäring" fokuserar på att effektivisera växtnäringsanvändning medan scenario "Klimat" handlar om att minska växthusgasutsläpp och energiförbrukning.

Resultat och slutsatser

I de inkluderade miljöpåverkanskategorierna växthusgasutsläpp, försurning och övergödning faller scenario "Ekosystem" mindre väl ut. Scenario "Växtnäring" presterar något bättre och "Klimat" faller bäst ut för alla kategorier utom övergödning av sötvatten. Scenario "Klimat" har lägst användning av naturbetesmark (visas ej i diagrammet) men även scenario "Växtnäring" utnyttjar mindre naturbetesmark. Scenario "Ekosystem" använder dubbelt så mycket naturbetesmark som referensen. Detta visar på en tydlig konflikt mellan miljömål. Produktionskostnaderna i jordbruket ökar inte, i vissa fall minskar de något. Scenarierna kan inte anses orsaka negativa konsekvenser för produktkvalitet och -säkerhet eller djurvälstånd, sannolikt innebär scenario "Ekosystem" en förbättring av djurvälstånd och produktkvalitet.

Att analysera miljöpåverkan från nötköttssystemet är mycket komplext på grund av interaktionen med mjölkproduktionssystemet, vilket bl.a. innebär att antalet djur som krävs i nötköttssystemet beror på hur mjölkproduktionen är utformad. Resultaten för nötkött bör betraktas i samband med resultaten för mjölk, då systemen är funktionellt länkade.

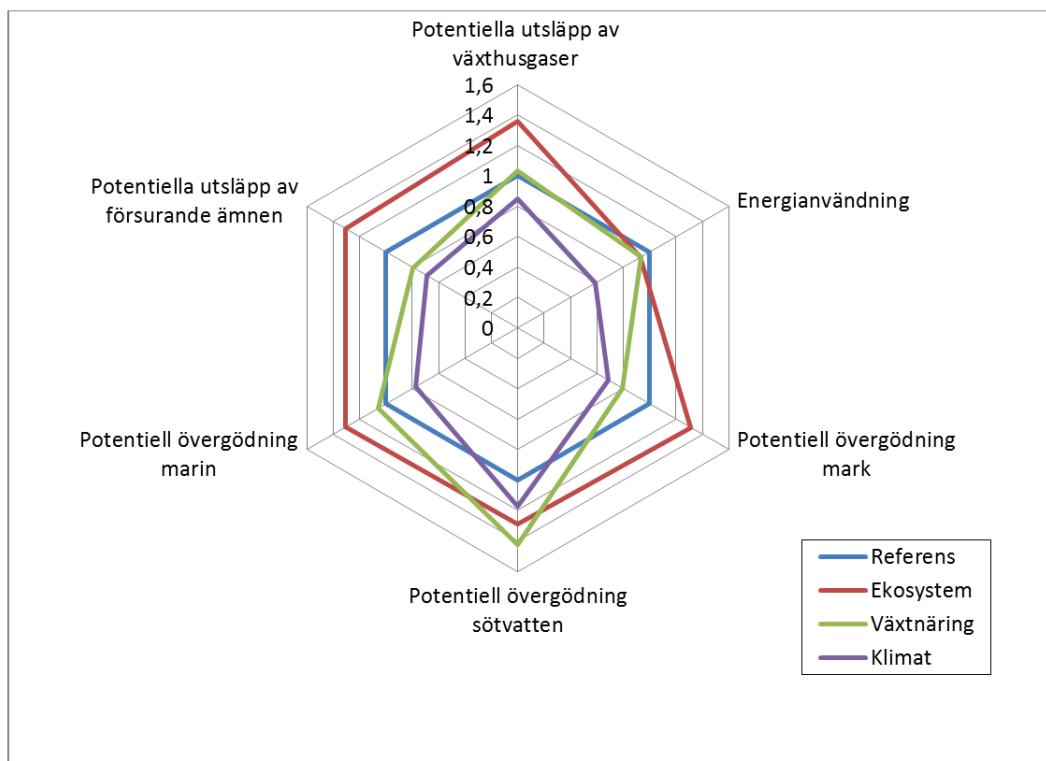
Förklaring till resultaten

Orsaken till den stora växthuspåverkan för scenario "Ekosystem" beror på att detta scenario optimerats på stor användning av naturbetesmark. Detta innebär att mjölksystemet är högavkastande vilket kräver mer dikor. Dikobaserad köttproduktion ger högre växthusgasutsläpp då korna enbart producerar en kalv och ingen mjölk som delar miljöbördan. För att kunna ha slaktdjuren på bete, både tjurar från mjölkproduktionen och djur från dikorna, krävs att alla tjurar kastras och föds upp som stutar. Att ha tjurar på naturbete är helt enkelt farligt. Stutar har lägre tillväxttakt och sämre foderomvandling, vilket ger högre miljöpåverkan per kg kött.

För scenarierna "Växtnäring" och "Klimat" har åtgärder för att minska utsläpp från stallgödselhanteringen införts, som täckning av gödselbrunnar och surgörning av gödseln. I scenario "Klimat" rötas en stor del av gödseln, vilket minskar utsläppen ytterligare.

Foto: Viktor Wränge, SLU

Miljöpåverkan för ryggbiff, från jord till butik. Varje "udd på nätet" representerar en miljöpåverkanskategori. Den blå linjen motsvarar miljöpåverkan för ryggbiff i referensscenariot. De tre lösningsalternativen representeras av varsin färg, och visar scenariots miljöpåverkan relativt referensen. Ligger linjen innanför referensen så är miljöpåverkan lägre, bättre ju längre in mot mitten.

Samtliga lösningsalternativ innebär lägre dödlighet, vilket ger minskad miljöpåverkan för alla miljöpåverkanskategorier. I samtliga lösningsalternativ kommer en lägre andel kalvar och utslagskor från mjölksystemet då mjölkavkastningen är högre i alla lösningsalternativ. Detta ger en generell ökning av alla miljöpåverkanskategorier, då dessa mjölkskalvar och utslagskor kommer in i systemet med en relativt liten belastning med sig.

Förbättringar i foderproduktionens miljöprestanda liksom minskat grovfoderspill ger fördelar för alla alternativ, mest för alternativ "Klimat" där bl.a. mineralgödsel med låga växthusgasutsläpp används.

Läs mer i slutrapporten: Hållbara matvägar - resultat och analys som finns på hemsidan www.slu.se/hallbaramatvagar